

Varde Kommune
Årre Børnecenter

Styrket pædagogisk læreplan

Rapporten er hentet: 24-10-2022

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	6
2.1	Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
2.2	Pædagogisk læringsmiljø	6
2.3	Samarbejde med forældre om børns læring	7
2.4	Børn i udsatte positioner	7
2.5	Sammenhæng til børnehaveklassen	7
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	9
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	9
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	9
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	10
4.1	Alsidig personlig udvikling	10
4.2	Social udvikling	11
4.3	Kommunikation og sprog	12
4.4	Krop, sanser og bevægelse	13
4.5	Natur, udeliv og science	14
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	15
5	EVALUERINGSKULTUR	16
5.1	Evalueringskultur	16
5.2	Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	16
6	MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	17
6.1	Arbejdet med den pædagogiske læreplan	17
6.2	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	18
6.3	Inddragelse af forældrebestyrelsen	19
6.4	Det fremadrettede arbejde	19

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

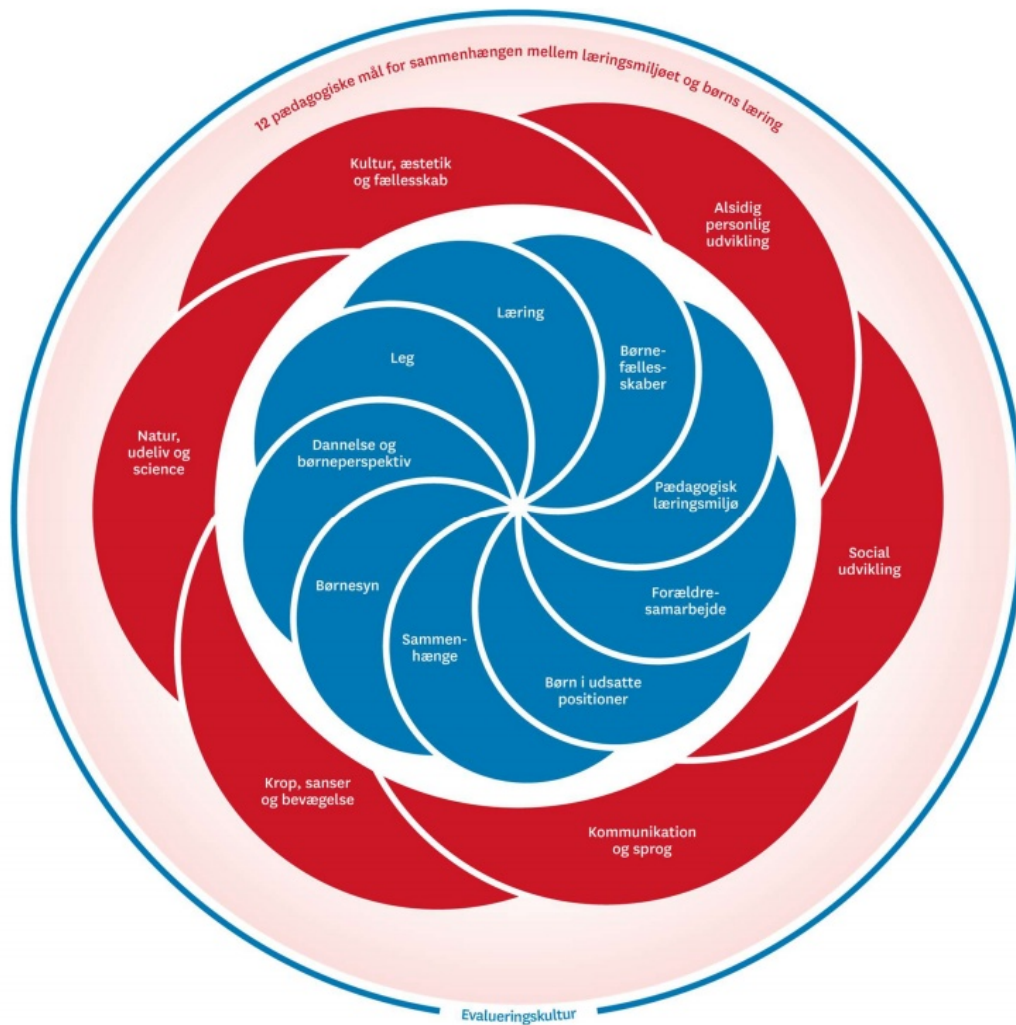
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.1 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Årre Børnecenter er beliggende i Årre ca. 15 km udenfor Varde. Vi er normeret til 70 børn, og børnehaven er delt op i tre aldersgrupper: Myrer, Bjørne og Ugler. Vi er en bevægelsesinstitution og er DGI certificerede, hvilket betyder at bevægelse er en stor del af vores hverdag.

I det daglige arbejder vi med Demokrati i børnehøjde og ICDP, som især udmøntes i "Fra Intention Til Handling".

Årre Børnecenter er en del af projekt "Legende læring", igangsat af KL og Lego Foundation. Det har stor betydning for børnenes trivsel, udvikling og læring, at der er sammenhæng og samspil mellem dagtilbud, SFO og skole, og at de centrale voksne omkring børnene, kan anvende og dele viden på tværs af fysiske rammer og pædagogisk faglighed.

Børn opnår en bedre og tryggere skolestart, når de forskellige aktører samarbejder, og etablerer overgange på tværs af institutioner, hvor børnene oplever at have en afgørende rolle som medskabere i overgangsprocessen (demokrati i børnehøjde).

Årre Børnecenter er én enhed, hvilket betyder at vi har et tæt samarbejde med skole og SFO, og gør brug af hinandens lokaler og faciliteter (udnytter de smarte kvadratmeter).

2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Hvert dagtilbud tilrettelægger planlægningstid til den enkelte medarbejder samt refleksions- og evalueringsmøder i medarbejdergrupperne. Med udgangspunkt i børnegruppen, dialogprofiler, personalets (fælles) refleksioner og opmærksomhedspunkter fra sidste evaluering vurderes det, hvad børnegruppen kalder på, og hvor der er behov for udvikling. Det pædagogiske personale justerer sig altid i forhold til barnet, gruppen og hverdagens indhold og vilkår. Der bliver tilrettelagt planlægningstid til den enkelte medarbejder samt refleksions- og evalueringsmøder i medarbejdergrupperne. Konkrete tiltag planlægges som en integreret del af lege-, hverdags- og rutinesituationer over hele dagen, der understøtter børnenes brede læring indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer, og som tilrettelægges med fokus på udvalgte pædagogiske mål for hvert læreplanstema.

2.2 Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi har fokus på at tid ikke er en vigtig faktor. Børnene skal have lov til at blive færdig med det de er i gang med og ikke stoppes i tide og utide. Det hænger fint sammen med at vi også har fokus på mikroovergangene, hvor vi arbejder med at børnene ikke skal sidde i venteposition når man går fra den ene aktivitet til den anden. Derudover er hverdagen

struktureret sådan, at der hele tiden er plads til at se tingene fra børnenes perspektiv, følge deres spor, så vi giver mulighed for at holde flow igennem dagen.

2.3 Samarbejde med forældre om børns læring

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Der er løbende dialog med forældrene omkring børnenes og børnegruppens trivsel. Forældrene ved hele tiden hvad der foregår på gruppen og institutionen generelt, ved hjælp af synliggørelse i form af strukturplaner der hænger så det er tydeligt for forældrene, og i form af løbende information på Aula.

2.4 Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børnene deles op i mindre grupper når vi har planlagte aktiviteter. Her bliver børnene sammensat ud fra pædagogens faglige vurdering. Det giver børnene de bedste muligheder for at udvikle sig, og de bedste muligheder for at danne relationer. Vi arbejder med demokrati i børnehøjde, hvor børnene får medbestemmelse, hvilket giver børnene medejerskabsfølelse af de givne aktiviteter. Derudover bliver passende instanser taget i brug hvis det vurderes nødvendigt for et barns trivsel og udvikling.

2.5 Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27).

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Årre Børnecenter vil vi gerne skabe rammerne for den bedst mulige overgang fra dagtilbud til skole/SFO. Den ældste gruppe øver sig i at gå i skole fra uge 8, hvor de sammen med deres faste pædagog er i skole fra kl. 9.00 - 12.00. Børnehaveklasselederen er med i mange af børnenes aktiviteter, så de lærer hinanden at kende inden skolestart. Børnehaveklasselederen og den faste pædagog har desuden ugentlige møder, hvor refleksion og evaluering er i højsæde.

De fysiske rammer med smarte kvadratmeter er en stor del af ideen med et selvstændigt børnecenter. Vi deler alle

vores lokaler i hverdagen både inde og ude, så børnene i dagtilbud hurtigt bliver bekendt med skolens lokaler og faciliteter. Desuden har vi medarbejdere, der er ansat på tværs af organisationen.

Årre Børnecenter er en del af projekt "Legende læring", igangsat af KL og Lego Foundation. Det har stor betydning for børnenes trivsel, udvikling og læring, at der er sammenhæng og samspil mellem dagtilbud, SFO og skole, og at de centrale voksne omkring børnene, kan anvende og dele viden på tværs af fysiske rammer og pædagogisk faglighed.

Børn opnår en bedre og tryggere skolestart, når de forskellige aktører samarbejder, og etablerer overgange på tværs af institutioner, hvor børnene oplever at have en afgørende rolle som medskabere i overgangsprocessen.

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Børnene har mulighed for at komme på besøg hos byens forskellige forretninger og foreninger, når det passer med et givent tema. Den lokale skov, og den lokale legeplads bliver også brugt hver eneste uge af alle grupper. Det nyligt anlagte "Byens Rum" er et glimrende eksempel på et læringsmiljø, og på samskabelse i lokalsamfundet. Byens Rum er et unikt område, et læringsrum, der understøtter Børnecenterets bevægelsesprofil, skaber et rum hvor mennesker i alle aldre kan mødes og danne nye fællesskaber, et rum af høj kvalitet, hvor alle sanser bringes i spil. Byens Rum er et resultat af samarbejdet mellem repræsentanter for boldklubben, borgerforeningen og Årre Børnecenter.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi ændrer løbende på vores læringsmiljøer, både ude- og inde, sådan at det passer til hvad børnegruppen er optaget af, og hvad der arbejdes med i institutionen. På den måde bibeholder vi også det interessante i læringsmiljøerne, så børnene ikke hele tiden oplever de samme miljøer.

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

- Vi har her fokus på udvidelsen af barnets erfaringsgrundlag og barnets deltager muligheder.
- Det er vigtig for en god udvikling, at barnet føler sig set, hørt og anerkendt for den de er og det de byder ind med.
- Vi har fokus på tilliden mellem os og børnene. Er tilliden der, er der tryghed og er børnene trygge vokser de med det ansvar de får.
- Vi pirrer til børnenes nysgerrighed og gå på mod, dermed styrker vi deres selvværd og selvtillid.
- Vi har fokus på børnenes kompetencer og at de kan udvise empati og håndterer afvisninger. At de tør stå ved den de er.

4.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

- Vi har her fokus på udviklingen af de sociale handlemuligheder og børnenes deltager muligheder og former. Hvordan byder børnene ind i fællesskabet og vigtigheden af, at alle kan byde ind.

- At kunne udsætte sine egne behov til fordel for en andens. At hjælpe og udvise empati. At have øje for forskelligheden i fællesskabet.

- Fokus på børnenes følelse af at høre til et fællesskab og være en del af noget større. Mørke at ens indflydelse tæller og værdisættes. At føle sig set, hørt og anerkendt.

4.3 Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

-
- Med fokus på børnenes relationer læres og udvikles deres sprog. Vi ser og høre hvad de andre gør. Vi er vores krop og lære derfor også gennem vores kropssprog.
 - Vores læringsmiljø og tilgang til barnet understøtter deres kommunikative og sproglige forudsætninger.
 - Som det pædagogiske personale skal vi være bevidste om, at vi er sproglige rollemodeller og at børn skal guides ind i fællesskabet, for at kunne udvikle deres sprog.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

-
- Vi har fokus på at børnene skal udfordre, eksperimenterer, mærke og passe på sin egen krop.
 - Vi har fokus på trygheden. Er du tryk, har du overskud til at være nysgerrig og når du er nysgerrig, udfordre du dig selv.
 - Som pædagogisk personale, skal vi være opmærksom på, at vi er rollemodeller. Vi skal gå forrest og inspirerer børnene til bevægelse. Vi er vores krop og den har vi med os hver dag på arbejde. Børn imiterer os. Al kommunikation udgår fra kroppen.
 - Vi er opmærksomme på vigtigheden af vores sansesystem og dens betydning for kroppens balance.

4.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

-
- Med fokus på vigtigheden af det store læringsmiljø, der er i uderummet bruger vi dagligt "Larsens skov" og året rundt. Her oplever vi naturens gang og årstidernes skiften.
 - Uderummet rummer både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv oplevelse, af at være nysgerrig i naturen.
 - Hvergang vi har bussen - tager vi ud i naturen og undersøger Vardes kommunes slogan "Vi I Naturen".
 - Naturen er en rum, hvor børn kan eksperimentere, der er højere til "loftet" og plads til større armbevægelser. Her kan børnene rigtig udvikle sig og træne deres sanser.
 - Vi har fokus på naturen som spisekammer, et samspil mellem mennesket og dyrene.
 - Naturen er et sted hvor børnene lettere kan udvikle sig og tør prøve nye ting og grænser af. Derfor er det et vigtig læringsmiljø.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

-
- Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft som aktiverer børnenes sanser og følelser.
 - Vi har fokus på den kulturelle værdi som børnene tilegner sig gennem vores hverdag – gennem vores traditioner og kultur.
 - Med fokus på vores læringsmiljø, lærer vi børnene nye sider af sig selv og andre kulture.
 - Vi pirrer til børnenes nysgerrighed og åbner op for at udtrykke sig og forstå den verden alle deres valg udspringer af.
 - Vi har fokus på fortælling, højt læsning, teater og musik.
 - Et udtryk, bliver til indtryk.

5 EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

5.1 Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Det pædagogiske læringsmiljø er en fast del af personalemøderne. Her bliver der reflekteret og evalueret hvad der fungerer, og hvad der kan udvikles på. Der bliver en gang om året afsat et helt personalemøde, hvor vi går i dybden med vores pædagogiske læringsmiljøer. Her vil der blive udarbejdet en handleplan, der skal understøtte arbejdet med vores pædagogiske læringsmiljø.

De pædagogiske mål bliver evalueret på forskellig vis til hvert personalemøde. Der kommer forskellige cases/udfordringer osv. til evaluering.

Der er desuden løbende sparring mellem alle medarbejdere i det daglige.

5.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi vil, hvert andet år, bruge en pædagogisk dag, hvor vi går i dybden med evalueringen af den pædagogiske læreplan.

6 MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

6.1 Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har haft fokus på ikke at stoppe børnene i den gode leg. Ofte har det været sådan, at samling, madpakketid og andet har haft faste tidspunkter, men vi tilgodeser børnenes gode leg.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har endnu ikke brugt nogle særlige redskaber. Vi drøfter og reflekterer i personalegruppen i hverdagen, og vi reflekterer og evaluerer til personalemøder.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

De to faglige fyrtårne har sat personalet ind i arbejdet med de pædagogiske læreplaner, og det er tiltænkt at vi laver en workshop eller får et oplæg fra en ekstern vejleder til en pædagogisk dag eller et personalemøde.

6.2 Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
 - Børnegruppens trivsel og læring
 - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
 - Tosprogede børns trivsel og læring
 - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I tråd med ikke at stoppe børnene i deres leg, og i og med vi er en bevægelses institution, lavede vi en handleplan på at børnene må løbe inde i fællesrummet.

Det udfordrede os at vi hver dag skulle være politi overfor børnene, og fortælle dem de ikke måtte løbe.

Så vi var nysgerrige på, hvad der ville ske hvis vi lavede klare rammer omkring løb i fællesrummet.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi aftalte at vi alle observerede i to uger hvordan løb i fællesrummet foregik, og hvad vi kunne udvikle på.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Det blev gjort klart efter fælles refleksion, at løb i fællesrummet blev mere vildt og tilfældigt hvis børnene havde strømper på.

Men børnene fandt hurtigt ud af, at det kun var i fællesrummet man måtte løbe, hvilket gav mere ro i de andre rum, fordi at rammerne var blevet gjort klare for børnene.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Det blev aftalt at børnene skulle tage strømperne af hvis de ville løbe i fællesrummet. Det gjorde at de havde bedre kontrol over deres bevægelser, og at der ikke kom så mange sammenstød.

Der blev ligeledes hængt billeder op på alle dørene der fører ind til grupperummene, hvor det tydeliggøres overfor børnene, at her må man ikke løbe. Det var med til at sætte en stopper for løb i grupperum, uden at de voksne skulle stoppe børnene i deres leg.

Justeringerne er stadig en del af vores praksis i dag.

6.3 Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Fællesbestyrelsen blev briefet på et møde, omkring vores handleplan om løb i fællesrummet. Det var blandt andet bestyrelsen der kom med ideen til at visualisere for børnene hvor man må løbe og ikke må løbe.

6.4 Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil fremadrettet også have fokus på mikroovergangende, og arbejde på at børnene ikke skal sidde i for mange ventepositioner. Vi vil skabe et naturligt flow gennem dagen.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil som udgangspunkt fastholde nuværende, og gode, evalueringspraksis. Men vi kigger løbende på, om det ville give mening at ændre evalueringspraksis.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Det vil vi som udgangspunkt ikke.

